

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีคือ โครงการในพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาผู้ด้อยโอกาส อาทิ นักเรียนในชนบท ที่ห่างไกล คนพิการ ผู้ด้อยวัย และเด็กป่วยในโรงพยาบาล เป็นต้น การดำเนินการ “โครงการจัดทำเนื้อหา ระบบ e-Learning ของการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสสมโภชมงกุฏเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550” ถือเป็นโครงการหนึ่งที่ต้องการให้ “โอกาส” แก่ ผู้ด้อยโอกาส หรือนักเรียนในชนบท โดยได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ซึ่งเป็นองค์กรนำในการจัดการเรียนการสอนทางไกลโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่าน ดาวเทียมและเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยการรวบรวมเนื้อหาการสอนที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุและโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจากโรงเรียนวังไกลกังวล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มาลงบนระบบ e-Learning

“eDLTV” คือ “โครงการจัดทำเนื้อหา ระบบ e-Learning ของการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสสมโภชมงกุฏเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550” เป็นโครงการความร่วมมือของ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ร่วมกับโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยการนำเนื้อหาของการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุและโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จาก โรงเรียนวังไกลกังวล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มาลงบนระบบ e-Learning เพื่อใช้เผยแพร่แก่โรงเรียนในโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของโรงเรียนในชนบท (ทสรช.) ที่ส่วนใหญ่อยู่ในชนบทห่างไกล ขาดแคลนครู ได้ใช้ประโยชน์ในการสอน สอนเสริม หรือให้นักเรียนได้ใช้ทบทวนบทเรียนภายในโรงเรียนแบบ Off-line และเผยแพร่แบบ On-line ผ่านทางอินเทอร์เน็ต ให้แก่ครู นักเรียน และผู้สนใจทั่วไปได้ใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน หรือศึกษาเพิ่มเติม (<http://edltv.thai.net/index.php>)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) โดยสำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน ได้เห็นความสำคัญของสื่อ eDLTV จึงได้บูรณาการเนื้อหาการใช้สื่อ eDLTV เข้าไปในหลักสูตรฝึกอบรมร่วมกับเนื้อหาอื่น ๆ ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีเว็บ 2.0 การใช้เทคโนโลยีมัลติมีเดีย การใช้เทคโนโลยีมาร์วิน และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานหรือ PBL (Problem-Based Learning) ในโครงการพัฒนาบุคลากรด้านบูรณาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อยกระดับการเรียนการสอน นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพครู ให้ความรู้และทักษะด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สามารถใช้คอมพิวเตอร์ เป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ โดยมีเป้าหมายอบรมศึกษานิเทศก์ ครู และบุคลากร ในสังกัด 68,479 คน หลักสูตรการอบรมมุ่งเน้นในการใช้สื่อ โปรแกรม และเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนการสอน (http://www.tkk2555.obec.go.th/show_news.php?article_id=65)

ในขณะเดียวกันมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม หรือ มรм. ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เครือข่ายเผยแพร่ ถ่ายทอด และพัฒนาสื่อการเรียนการสอน บนระบบ e-Learning (eDL-Square) ร่วมกับสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ หรือ สวทช. โดยศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ หรือ NECTEC ในวันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2552 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพื่อให้ มรм. เป็นหน่วยงานกลางในการเผยแพร่ ถ่ายทอด และพัฒนาการใช้งานระบบ eDLTV ในการเรียนการสอนให้กับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ส่งเสริมให้โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการนำระบบ eDLTV ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้มีการวิจัยและพัฒนาต่อยอดปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน โดยการใช้ประโยชน์จากระบบ eDL-square ส่งเสริมการใช้ระบบ eDL-square ในการรวบรวม เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ เพื่อให้ มรм. ให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่โรงเรียนในโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของโรงเรียนในชนบท (ทสรช.) ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เกี่ยวกับการใช้งานระบบ eDLTV ในการเรียนการสอน ภายใต้ การส่งเสริมสนับสนุน การจัดกิจกรรม การเผยแพร่และแลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้งานระบบ eDLTV โดย สวทช. (มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 2553 : 1)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้ดำเนินการขยายผลเผยแพร่สื่อ eDLTV ให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ ในปี 2552-2553 ได้จำนวน 149 ชุด และดำเนินการจัดอบรมให้แก่ครู และบุคลากรทางการศึกษาใน 7 หลักสูตร จำนวน 3,585 คน นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ดำเนินการส่งเสริมการใช้สื่อ eDLTV ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยร่วมมือกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ โรงเรียนเครือข่าย

ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ในขณะเดียวกันมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการพัฒนาต่อยอด โดยการพัฒนากระบวนการพัฒนาสื่อสื่อประสม ภายใต้ชื่อว่า “RMU-eDL” (Rajabhat Maha sarakham-eDLTV) และถ่ายทอดกระบวนการไปยังนักศึกษาระดับปริญญาโท และปริญญาเอกเพื่อร่วมกันดำเนินการพัฒนาสื่อ สื่อประสมในระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา (มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 2553 : 2)

ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้สอนในรายวิชา ง 22101 เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้สำรวจบันทึกหลังการสอน (เดือน กุฎระแสง. 2552 : 14) ที่ผ่านมาพบว่า นักเรียนขาดความสนใจในการเรียนรู้สาเหตุหนึ่งเกิดจาก สื่อที่ใช้สอนขาดความน่าสนใจและความทันสมัย ส่งผลให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ (เดือน กุฎระแสง. 2552 : 27) และมีนักเรียนบางคนที่ขาดเรียนบ่อยส่งผลให้เรียนไม่ทัน ผู้วิจัยจึงตระหนักถึงความสำคัญของสื่อ eDLTV และประโยชน์ของกระบวนการพัฒนาสื่อประสม ภายใต้ชื่อ “RMU-eDL” จึงได้พัฒนาสื่อประสม เรื่องการประยุกต์ใช้โปรแกรม Microsoft Office Excel 2007 รายวิชา ง 22101 เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อรวบรวมเป็นสื่อประสมภายใต้โครงการดังกล่าว โดยจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน หรือ PBL (Problem-Based Learning) ซึ่งเป็นการเรียนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยการใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงหรือใกล้เคียงกับความจริงเป็นฐานในการเรียนรู้ผู้สอนทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและมีการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และเสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย เพื่อนำความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหา ซึ่งผู้วิจัยคาดหวังว่า ผลจากการพัฒนาครั้งนี้ จะได้สื่อประสมที่มีคุณภาพ สามารถสร้างความสนใจในการเรียนรู้ ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้เป็นอย่างดีส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาสื่อประสม เรื่องการประยุกต์ใช้โปรแกรม Microsoft Office Excel 2007 ให้มีคุณภาพ
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อประสม โดยใช้การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน
3. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยสื่อประสม โดยใช้การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน
4. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยสื่อประสม โดยใช้การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

5. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยสื่อประสม โดยใช้การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน
6. เพื่อศึกษาความความคงทนของการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนด้วยสื่อประสม โดยใช้การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน
7. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อประสม โดยใช้การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

สมมติฐานการวิจัย

1. คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยสื่อประสม โดยใช้การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเรียนด้วยสื่อประสม โดยใช้การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่เรียน รายวิชา ง 22101 เทคโนโลยี สารสนเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนยอดแก่งสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวนห้อง 2 ห้องเรียน รวมทั้งหมด 55 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนยอดแก่งสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 29 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก โดยใช้หน่วยสุ่มเป็น ห้องเรียน

2. ระยะเวลาในการวิจัย

มกราคม 2554 ถึง มีนาคม 2554

3. กรอบเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เรื่องการประยุกต์ใช้โปรแกรม Microsoft Office Excel 2007 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประกอบไปด้วย 5 เรื่องย่อย ดังนี้

3.1 การจัดเก็บข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

3.2 การคำนวณคะแนนสอบด้วยฟังก์ชันพื้นฐาน

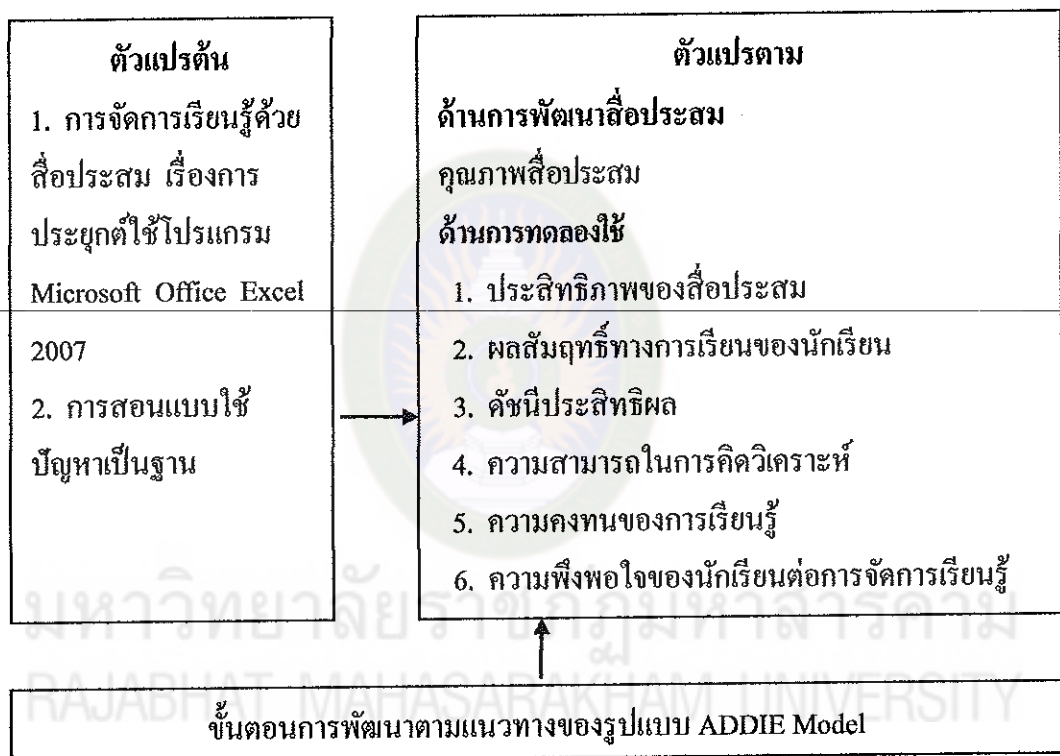
3.3 การจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย

3.4 การจัดทำโปรแกรมตัดเกรด

3.5 การนำเสนอข้อมูลด้วยแผนภูมิ

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ อธิบายโดยแสดงให้เห็นภาพความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม แสดงดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากแผนภาพที่ 1 ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามวิธีการเชิงระบบ (System Approach) โดยใช้รูปแบบ ADDIE Model (พิสุทธา อารีราษฎร์, 2551 : 64-70) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ การวิเคราะห์ การออกแบบ การพัฒนา การทดลองใช้ และการประเมินผล ตัวแปรต้นที่ศึกษา คือ การจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อประสม เรื่องการประยุกต์ใช้โปรแกรม Microsoft Office Excel 2007 โดยใช้การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน และตัวแปรตาม ได้แก่ ด้านการพัฒนาสื่อประสม ประกอบด้วย คุณภาพสื่อประสม ด้านการทดลองใช้ประกอบด้วย ประสิทธิภาพของสื่อประสม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดัชนีประสิทธิผล ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความคงทนของการเรียนรู้ ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. RMU-eDL หมายถึง โครงการที่มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ โรงเรียนเครือข่ายของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พัฒนาต่อยอดสื่อ eDLTV เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระตามบริบทของการเรียนรู้ ประกอบด้วย สื่อ ระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

2. สื่อประสม หมายถึง สื่อที่พัฒนาขึ้นตามโครงการ RMU-eDL ประกอบด้วย สื่อ นำเสนอข้อมูล (PowerPoint) สื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) สื่อมัลติพอยท์ (Multipoint) สื่อ แอนิเมชัน (Animation) เรื่องการประยุกต์ใช้โปรแกรม Microsoft Office Excel 2007 ซึ่งประกอบด้วย สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียน เนื้อหา แบบทดสอบ หลังเรียน ผู้จัดทำ อ้างอิง

3. การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน หมายถึง การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานตาม แผนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน 7 ขั้นตอน เป็นการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความต้องการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การค้นคว้าหาคำตอบด้วยวิธีการต่างๆ จากแหล่ง วิชาการที่หลากหลาย เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาเป็นกลุ่มย่อยแล้วนำความรู้ที่ร่วมกันค้นหา มาเล่าสู่กันฟังพร้อมทั้งอภิปรายผลร่วมกันแล้วสรุปเป็นความรู้ใหม่

4. คุณภาพสื่อประสม หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อสื่อในด้าน เนื้อหา ด้านการออกแบบ วัดโดยแบบสอบถามมาตราส่วน 5 ระดับ โดยระดับที่ยอมรับได้มีค่า 3.51 ขึ้น ไป

5. ประสิทธิภาพของสื่อประสม หมายถึง ความสามารถของสื่อประสมที่ทำให้ผลการ เรียนรู้ของนักเรียนซึ่งวัดได้จากคะแนนทดสอบหลังเรียนประจำเรื่องและคะแนนทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อประสม โดยใช้การสอนแบบใช้ ปัญหาเป็นฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80 มีความหมาย ดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนเมื่อเรียนด้วยสื่อประสม โดย ใช้การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานแล้วทำแบบทดสอบหลังเรียนประจำเรื่อง ได้คะแนนคิดเป็นร้อย ละ 80 ขึ้น ไป

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนเมื่อเรียนด้วยสื่อประสม โดย ใช้การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานแล้วทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้คะแนนคิดเป็น ร้อยละ 80 ขึ้น ไป

6. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบ เรื่องการประยุกต์ใช้โปรแกรม Microsoft Office Excel 2007 จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ใช้สำหรับวัดความรู้ความสามารถของนักเรียนที่เรียนด้วยสื่อประสมโดยใช้การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

7. ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าแสดงความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียนหลังจากเรียนด้วยสื่อประสมโดยใช้การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

8. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีของนักเรียนที่ได้รับการตอบสนองให้บรรลुวัตถุประสงค์ในสิ่งที่ต้องการและคาดหวัง สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ หมายถึง ความรู้สึกพอใจ และอารมณ์ที่พอใจของการเรียนด้วยสื่อประสมโดยใช้การสอนแบบใช้ปัญหา วัดด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจ

9. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน หมายถึง ความสามารถที่สูงกว่าความจำ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ โดยสามารถ วิเคราะห์ความสำคัญ ความสัมพันธ์ และหลักการ จากการเรียนรู้เรื่อง การประยุกต์ใช้โปรแกรม Microsoft Office Excel 2007 วัดโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์

10. แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หมายถึง แบบทดสอบใช้วัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ทั้ง 3 ด้าน คือ วิเคราะห์ความสำคัญ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ และวิเคราะห์หลักการ รายวิชา ง 22102 เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก

11. ความคงทนของการเรียนรู้ หมายถึง การคงไว้ซึ่งความรู้ และสามารถที่จะระลึกได้ เรื่องการประยุกต์ใช้โปรแกรม Microsoft Office Excel 2007 โดยเว้นระยะจากการทดสอบหลังเรียน 7 วัน และ 30 วัน ซึ่งประเมินด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

12. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนยอดแก่งสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูได้สื่อประสม เรื่องการประยุกต์ใช้โปรแกรม Microsoft Office Excel 2007 ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

2. นักเรียนได้เรียนด้วยสื่อประสมรู้โดยใช้การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

3. มหาวิทยาลัยได้ตีพิมพ์เรื่องการประชุมเรื่องการใช้โปรแกรม Microsoft Office Excel 2007 ภายใต้ชื่อ RMU-eDL

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY